

Sygn. akt XX GC 356/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sekr . sądowy Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w (...) spółki akcyjnej w R.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zobowiązanie i zapłatę

1. powództwo oddala w całości,

2. zasądza od powodów (...) spółki akcyjnej w (...) spółki akcyjnej w R. solidarnie na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 7560 zł (siedem tysięcy pięćset sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając wnioski pozwanego o zasądzenie kosztów procesu w pozostałym zakresie.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt: XX GC 356/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 maja 2012 roku, powodowie (...) SA w W. (dalej Spółka (...)) i (...) SA w R. (dalej spółka (...)) wnieśli zobowiązanie pozwanej (...) SA w W. (dalej: pozwana) oświadczenia o treści wskazanej w pozwie, w dziennikach (...) Gazeta Giełdy, Gazeta (...) oraz (...). Wnieśli również o zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, a nadto o zasądzenie od pozwanej na rzecz Fundacji (...) (...)” kwoty 300 000 zł. Powodowie wnieśli również o zasądzenie na ich rzecz od pozwanej spółki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane, że powodowie prowadzą działalność gospodarczą na rynku usług telekomunikacyjnych i należą do grupy kapitałowej na czele której stoi giełdowa spółka (...) SA. Analogiczną działalność prowadzi pozwana spółka. Powodowie wskazali, że pozwana spółka zamieściła na stronach internetowych swojego serwisu prasowego dwie notatki: z dnia 28 lutego 2012 roku i z dnia 29 marca 2012 roku. Przedmiotowe notatki odnosiły się do toczącego się między pozwaną a spółką (...) postępowania zabezpieczającego. W ocenie powodów przedmiotowe notatki zamieszczone na stronach internetowych pozwanej zawierają nieprawdziwe twierdzenia, które wprowadziły w błąd opinię publiczną co do uczciwości i rzetelności biznesowej obu powodów.

W konsekwencji opublikowania przedmiotowych notatek prasowych – wskazano w uzasadnieniu pozwu – naruszone zostały dobra osobiste obu powodów, takie jak renoma, dobre imię oraz wiarygodność biznesowa. W ocenie strony powodowej treść notatki z dnia 28 lutego 2012 roku (notatka (...)) sugeruje, że komornik wszczął egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku sądu, podczas gdy podstawą działań komornika było postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia; podejmowane w ramach postępowania zabezpieczającego. W uzasadnieniu pozwu wskazano również, że wprowadzającą w błąd jest informacja zawarta w notatce (...), że spółka (...) jest dłużnikiem pozwanej, w sytuacji gdy postępowanie w sprawie, w której udzielono zabezpieczenia jest nadal w toku. Jako całkowicie nieuprawnione, wprowadzające w błąd i nieprawdziwe zostało wskazane przez powodów stwierdzenie, że spółka (...) przez kilka lat korzystała z usług pozwanej nie płacąc za nie lub uiszczając opłaty w niepełnej wysokości. Jako nieprawdziwą powodowie wskazali również zamieszczoną przez pozwaną informację o wyprowadzaniu majątku spółki (...) do majątku spółki (...). Podnieśli, że obniżenie kapitału zakładowego spółki (...) odbyło się w warunkach spełnienia wszelkich wymogów formalnych procedury obniżenia kapitału. Powodowie podnieśli, że nie twierdzą iż opublikowane przez pozwaną notatki zawierają wyłącznie informacje niezgodne z rzeczywistością. Wskazali jednak, że wybiórczy dobór informacji przekazanych w notatkach, sformułowania nieścisłe lub mogące wprowadzić w błąd oraz kontekst notatek naruszają dobra osobiste powodów.

Jako podstawę prawną roszczeń dochodzonych pozwem w niniejszej sprawie powodowie wskazali art 23 w zw. z art. 43 k.c., zaś w zakresie sankcji za naruszenie dóbr osobistych – art. 24 § 1 k.c. oraz art. 448 k.c..

Powodowie podnieśli, że nie ulega wątpliwości, iż pomiędzy opublikowaniem notatek przez pozwaną a naruszeniem dóbr osobistych powodów zachodzi adekwatny związek przyczynowy. Powodowie podnieśli, że opublikowane przez pozwaną notatki prasowe odbiły się szerokim echem w mediach i pozostawiły nieprawdziwe wrażenie, że komornik wszczął egzekucję przeciwko spółce (...), zajął cały jej majątek oraz jakoby stanowiło to finał toczącego się między tą spółką i pozwaną sporu sądowego. Powodowie podnieśli również, że zakres oddziaływania notatek prasowych przez pozwaną był nieograniczony i obejmował nie tylko odbiorców zorientowanych w bieżących relacjach biznesowych pomiędzy stronami postępowania, ale również przez tzw. „zwykłych” odbiorców usług telekomunikacyjnych, którzy stanowią rzeszę potencjalnych klientów.

W uzasadnieniu pozwu zostało również wskazane, że opublikowanie przez pozwaną spornych notatek prasowych stanowi czyn nieuczciwej konkurencji – na podstawie art. 14 ust. 1 i 2 w zw. z art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zdaniem powodów, publikując wskazane notatki prasowe pozwana dążyła do zdyskredytowania swojego konkurenta poprzez przedstawienie go jako podmiot nieuczciwy, łamiący prawo i postępujący wbrew dobrym praktykom rynkowym.

Uzasadniając zgłoszone w pozwie żądanie złożenia oświadczenia przez pozwaną oraz żądanie zasądzenia wskazanych w pozwie kwot powodowie podnieśli, że naruszenie dóbr osobistych miało miejsce w środkach przekazu o nieograniczonym zasięgu oddziaływania, stąd wniosek o opublikowanie oświadczenia w takich samych mediach jest – w ocenie powodów – w pełni uzasadniony. Z uwagi na wielkość przedsiębiorstwa pozwanej, skalę prowadzonej przez nią działalności oraz wielkość rynku, na którym funkcjonuje, nie można uznać za wygórowane kwot, których zasądzenia domagają się powodowie.

Zdaniem powodów dla uzasadnienia żądania pozwu istotną okolicznością jest również fakt, że pomimo reakcji strony powodowej na notatkę (...) (skierowania żądania zaniechania naruszeń dóbr osobistych oraz złożenia stosownego oświadczenia), pozwana opublikowała notatkę (...) (z dnia 29 marca 2012 roku).

Powodowie podnieśli, że pomimo kierowania do pozwanej wezwań do zaniechania naruszeń dóbr osobistych, nie odniosły one rezultatu. Pozwana bowiem nie uznawała roszczeń powodów (pozew k. 3-34).

W piśmie z dnia 20 lipca 2012 roku, stanowiącym odpowiedź na pozew, (...) SA wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że zachodzi brak legitymacji czynnej po stronie spółki (...). Pozwana wskazała, że powołane w pozwie notatki prasowe nie odnosiły się bezpośrednio do tego powoda. Pozwana podniosła także, że ewentualne naruszenie dóbr osobistych spółki – córki nie prowadzi automatycznie do naruszenia dóbr osobistych spółki – matki. Odnosząc się do treści oświadczenia, którego złożenia domagają się powodowie pozwana podniosła, że nigdy nie uznała dokonanych przez spółkę (...) potrąceń jej wierzytelności, uznając, że przedstawione do potrącenia wierzytelności nigdy nie powstały. Pozwana podniosła także, że część kwestionowanych przez powodów informacji zawartych w notatkach stanowiło zreferowanie ustaleń zawartych w uzasadnieniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, a nadto nie godzi w dobra osobiste powodów. W odniesieniu do kwestionowanej przez powodów notatki (...) pozwana podniosła, że w notatce została zwarta informacja, że w ocenie pozwanej czynności związane z obniżeniem kapitału zakładowego spółki (...) zostały dokonane z pokrzywdzeniem wierzyciela tj. (...) SA. Zdaniem pozwanej twierdzenie to nie mogło naruszać dóbr osobistych powodów wobec tego, że jest twierdzeniem uzasadnionych i prawdziwym.

W odniesieniu do żądania zamieszczenia w oświadczeniu informacji o dokonanych ogłoszeniu o obniżeniu kapitału zakładowego spółki (...), pozwana podniosła, że żadna z obu kwestionowanych notatek nie odnosi się do tej kwestii. Dodatkowo pozwana wskazała, że po ukazaniu się ogłoszenia o obniżeniu kapitału zakładowego zgłosiła swoje roszczenia spółce (...), wysyłając do niej ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 36 741 751, 63 zł. Pomimo zgłoszenia tego roszczenia pozwanej, spółka (...) nie podjęła żadnych kroków w celu zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia swojego wierzyciela. Nadto Prezes zarządu spółki (...) w dniu 16 sierpnia 2011 roku złożył oświadczenie, w którym wskazał, że nie zgłoszono sprzeciwu wobec obniżenia kapitału zakładowego spółki. Zdaniem pozwanej oświadczenie to jest niezgodne ze stanem faktycznym i nie spełnia wymogów z art. 458 § 2 ust. 4 k.s.h..

Strona pozwana dodatkowo podniosła, że obie kwestionowane notatki zostały opublikowane i zredagowane przez służby prasowe pozwanej, pracujące pod nadzorem rzecznika prasowego, nie wchodzącego w skład zarządu pozwanej. W konsekwencji – w ocenie pozwanej – nie może ona ponosić odpowiedzialności za domniemane naruszenie dóbr osobistych powodów, bowiem takie ewentualne naruszenie dokonane zostało przez osoby, które nie wchodzą w skład statutowych organów pozwanej spółki.

Zdaniem pozwanej powództwo winno zostać oddalone także z uwagi na okoliczność, że powód opublikował informacje godzące w dobra osobiste pozwanej.

W dalszej kolejności, z ostrożności procesowej, pozwana podniosła m. in., że strona powodowa bezpodstawnie domaga się publikacji oświadczenia określonej treści w poczytnej prasie, w sytuacji gdy, w której strona zarzuca naruszenie dóbr osobistych przez publikację zamieszczoną na stronie internetowej pozwanej

Pozwana wniosła również o oddalenie wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków i stron, zgłoszonych w pozwie. Pozwana podniosła, że bez znaczenia w niniejszej sprawie jest subiektywne poczucie osób związanych z powodami odnośnie krzywd, jakie miałyby być udziałem wskazanych podmiotów; powodowie mogą bowiem dochodzić odszkodowania w odrębnym procesie (odpowiedź na pozew k. 270-298).

Odnosząc się do argumentacji pozwanej spółki zawartej w odpowiedzi na pozew, w piśmie z dnia 3 sierpnia 2012 roku, powodowie podtrzymali stanowisko zawarte w pozwie. W szczególności w omawianym piśmie zostało wskazane, że treść obu notatek prasowych pozwanej spółki narusza dobra osobiste spółki (...), stawiając tę spółkę w złym świetle, co naraża ją na utratę dobrego imienia i renomy, co bezpośrednio prowadzi do utraty zaufania. Zdaniem strony powodowej świadczą o tym te treści notatek, które odnoszą się wskazywanego przez pozwaną wyprowadzenia majątku do podmiotu kontrolującego. Zdaniem powodów samo pomówienie spółki córki może naruszać i w niniejszym postępowaniu narusza dobra osobiste spółki matki – (...). Powodowie podnieśli również, że na podstawie art. 430 k.c., pozwana ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez jej pracowników. Powodowie podtrzymali stanowisko co do zakresu żądania pozwu. W piśmie wskazano, że notatki prasowe pozwanej wywołały dalsze doniesienia prasowe w różnych mediach. W piśmie powodowie podnieśli także, że pozwana nie wykazała, że jej działania były bezprawne (pismo z dnia 3 sierpnia 2012 roku k. 1375-1386).

W toku dalszego postępowania w niniejszej sprawie strony podtrzymały powyższe stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

Spółka (...) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług telekomunikacyjnych. Jedynym jej akcjonariuszem jest spółka (...). Natomiast jedynym akcjonariuszem spółki (...) jest spółka (...) SA. (okoliczność bezsporna, odpis pełny z KRS spółki (...) k. 42-50, odpis pełny z KRS spółki (...) k. 51-58).

Pozwana spółka (...) SA również prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług telekomunikacyjnych (okoliczność bezsporna, odpis z KRS pozwanej k. 61-66).

Przed tutejszym Sądem toczy się postępowanie w sprawie XX GC 179/11 z powództwa pozwanej (...) SA w W. przeciwko spółce (...) o zapłatę. W toku postępowania w tej sprawie pozwana złożyła wniosek o udzielenie zabezpieczenia jej roszczeń do wysokości (...) zł : środków zgromadzonych na rachunkach (...) spółki (...) oraz zajęcie jej ruchomości (wniosek o udzielenie zabezpieczenia w sprawie XX GC 179/11 k. 72-84).

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2012 roku, wydanym w sprawie XX GC 179/11, tut. Sąd uwzględniając powyższy wniosek pozwanej (...) SA w W., dokonał zabezpieczenia jej roszczeń poprzez zajęcie rachunków (...) spółki (...) wskazanych w sentencji postanowienia oraz tych, które zostaną ustalone przez komornika w toku podejmowanych przez niego czynności oraz zajęcie należących do spółki (...) ruchomości znajdujących się w jej siedzibie oraz pozostałych, które zostaną ustalone przez komornika w toku prowadzonych przez niego czynności. W uzasadnieniu tego postanowienia zostało wskazane, że złożone przy pozwie dowody potwierdzają zasadność, jak i wysokość roszczenia (...) SA. W ocenie Sądu stanowisko pozwanej (...) SA, która powołuje się na potrącenie przysługujących jej roszczeń z roszczeniami dochodzonymi przez (...) SA nie zostały nawet uprawdopodobnione. W ocenie Sądu (wyrażonej w uzasadnieniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia) uprawdopodobniony został również interes prawy (...) SA w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd wskazał, że istnieje wyraźna koincydencja czasowa pomiędzy zaprzestaniem przez (...) uiszczania opłat na rzecz (...) za usługi telekomunikacyjne i podejmowaniem przez (...) kolejnych czynności mających na celu wykreowanie sztucznego lub co najmniej wątpliwego przychodu, a następnie wyprowadzenie tego wątpliwego zysku do podmiotu kontrolującego (...) z jednoczesnym faktycznym zaprzestaniem prowadzenia przedsiębiorstwa. Sąd wskazał również, że od chwili zaprzestania płatności na rzecz (...) podejmowane są kolejne działania w sposób znaczący upośledzające możliwość (...) spełnienia świadczenia narzecza (...) gdyby proces zakończył się pomyślnie dla tej ostatniej (postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia k. 85-91).

Zażalenie spółki (...) na przedmiotowe postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2012 roku (postanowienie Sądu Apelacyjnego k. 1368-1373).

Pismem z dnia 24 lutego 2012 roku (...) SA wystąpiła do Komornika przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Mokotowa w Warszawie K. Ł. o wykonanie zabezpieczenia udzielonego jej ww. postanowieniem z dnia 13 lutego 2012 roku (wniosek k. 92-94).

Wobec wystąpienia z ww. wnioskiem (...) SA, Komornik podjął czynności zmierzające do wykonania zabezpieczenia, m. in. poprzez zajęcie rachunków (...) spółki (...) (pisma Komornika w toku postępowania w sprawie KM (...) k. 95-109).

W dniu 28 lutego 2012 roku pozwana spółka zamieściła na stronie internetowej swojego biura prasowego notatkę zatytułowaną „(...) uzyskała sądowe zabezpieczenie przeciwko firmie (...) na ponad (...) mln”. W treści tej notatki zostało wskazane, że w dniu 28 lutego zostały wszczęte czynności egzekucyjne wobec (...) SA, których podstawą jest postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie o zabezpieczeniu roszczeń (...) na kwotę (...),(...)mln zł. W treści notatki zostało również wskazane, że (...) SA są dłużnikiem (...) wobec tego, że przez dwa lata nie płaciły należności (...) za świadczone przez nią usługi hurtowe lub uiszczały należności w niepełnej wysokości. Dalej poinformowano, że w toku procesu (...)twierdziły, iż potrącały z należności dla (...) swoje domniemane roszczenia z tytułu kar umownych. Sąd uznał, że nie zostało to dostatecznie uprawdopodobnione. W treści notatki została również zawarta informacja,

że Sąd (udzielający zabezpieczenia) wskazał, iż (...) podejmowały wiele czynności mających na celu wykreowanie wątpliwego przychodu, a następnie wyprowadzenie go do podmiotu kontrolującego, tj. do spółki (...) SA (notatka z dnia 28 lutego 2012 roku k. 110).

W dniu 29 marca 2012 roku pozwana spółka zamieściła na stronie internetowej biura prasowego notatkę zatytułowaną „(...) wystąpi do Sądu przeciwko (...), właścicielowi (...)”. W treści tej notatki zostało wskazane, że w toku podjętych przez Komornika czynności egzekucyjnych mających na celu zabezpieczenie majątku spółki (...), zostało ustalone, że na rachunkach bankowych tej spółki znajduje się zaledwie (...) zł, zaś wartość zajętych ruchomości komornik oszacował na około (...) tys. zł. W notatce została również zawarta informacja, że (...) ustaliła, iż w 2011 roku spółka (...) dokonała nabycia (w celu obniżenia swojego kapitału zakładowego) od (...) akcji własnych za cenę (...)zł. Kwota ta została następnie potrącona z wierzytelnością, jaką spółka (...) miała w stosunku do (...) z tytułu odsprzedaży usług. Wskazano, że w opinii (...) proces ten został przeprowadzony z naruszeniem prawa. Dalej w omawianej notatce wskazano, że (...) zamierza teraz skierować roszczenia bezpośrednio wobec (...) (notatka k. 141).

Przed tutejszym Sądem toczy się również postępowanie w sprawie z powództwa spółki (...) przeciwko (...) o zapłatę kwoty 32 331 000 zł wraz z odsetkami. Żądna kwota stanowi karę umowną naliczoną przez spółkę (...) za niedotrzymywanie przez tę ostatnią terminów dotyczących uruchomienia usługi (...) (pозew k. 164-171).

Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) z dnia 17 lutego 2011 roku został obniżony kapitał zakładowy spółki (...) do kwoty (...) zł poprzez umorzenie (...) akcji własnych o wartości nominalnej (...)zł każda akcja. Podjęcie tej uchwały zostało obwieszczone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, z jednoczesnym wezwaniem wierzycieli spółki (...) do zgłoszenia roszczeń wobec spółki w nieprzekraczalnym terminie 3 miesięcy od daty ogłoszenia na adres siedziby spółki (obwieszczenie k. 174).

Obniżenie kapitału zakładowego spółki (...) zostało wpisane w KRS tej spółki, a skarga (...) o wznowienie postępowania w tej sprawie została odrzucona postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2012 roku (postanowienie k. 175-177).

W odpowiedzi na kierowane do niej przez stronę powodową wezwania do zaniechania naruszeń (po zamieszczeniu pierwszej notatki), pozwana nie uznała tych roszczeń (pismo pozwanej do pełnomocnika powodów z dnia 23 kwietnia 2012 roku k. 178-183).

Informacje zawarte w notatkach zamieszczonych na stronach biura prasowego pozwanej spółki zostały powielone w informacjach prasowych mediów zajmujących się gospodarką (wydruki ze stron internetowych portali informacyjnych k./ 202-233).

Pismem z dnia 2 marca 2012 roku spółka (...) wezwała pozwaną do złożenia oświadczenia o treści wskazanej w piśmie, w związku z zamieszczeniem przez (...) notatki z dnia 28 lutego 2008 roku (pismo z dnia 2 marca 2012 roku k. 234-238).

W odpowiedzi na to wezwanie, pełnomocnik pozwanej wskazał, że (...) uznaje żądanie spółki (...) jako całkowicie bezzasadne (pismo pełnomocnika pozwanej k. 240-244).

Kolejne wezwania kierowane do pozwanej przez stronę powodową nie odniosły spodziewanego przez nią rezultatu (wezwanie z dnia 11 kwietnia 2012 roku k. 245-249, wezwanie z dnia 30 kwietnia 2012 roku k. 252-254).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane wyżej dowody w postaci dokumentów złożonych do akt sprawy przez strony niniejszego postępowania. Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony niniejszego postępowania i także w ocenie Sądu stanowiły w pełni wiarygodny dowód w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dowody z zeznań świadków i przesłuchania stron, zgłoszone przez stronę powodową i jako takie zostały oddalone postanowieniem z dnia 14 maja 2013 roku. Okoliczności, na jakie zostały zgłoszone wskazane wnioski dowodowe mają związek z z wysokością żądanego przez

powodów zadośćuczynienia. Wobec tego, że – w ocenie Sądu – w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów (o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia) zbędne było badanie okoliczności dotyczących wysokości zadośćuczynienia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 23 k. c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach zaś przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny - art. 24 § 1 k. c. Zgodnie z treścią art. 43 k.c., powołane przepisy stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Katalog chronionych dóbr osobistych zawarty w art. 23 k.c. ma charakter przykładowy, w związku z powyższym przyjmując należy, że niewątpliwie takimi dobrami będą w szczególności: dobre imię, nazwa, firma, tajemnica korespondencji, nietykalność pomieszczeń i tajemnicy przedsiębiorstwa (art. 55¹ pkt 8 k.c.) osoby prawnej (tak A. Kidyba, komentarz do art. 43 k.c., SIP lex).

Przepis art. 24 § 1 k. c. rozkłada ciężar dowodu w ten sposób, że na powoda nakłada obowiązek udowodnienia, że pozwany naruszył jego dobra osobiste. Przepis ten formułuje również domniemanie prawne bezprawności naruszenia dóbr osobistych. Na pozwanym zatem ciąży obowiązek udowodnienia, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne.

Zatem rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych, Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie, oceniać, czy działanie pozwanego naruszcyciela było bezprawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN 1095/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2004 r., V CK 609/03, LEX nr 109404).

W ocenie Sadu, świetle okoliczności niniejszej sprawy nie można podzielić stanowiska powodów, w myśl którego opublikowanie przez pozwaną obu notatek prasowych naruszyło dobra osobiste powodów.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że stan faktyczny niniejszej sprawy w żadnym wypadku nie uzasadnia żądania spółki (...). W ocenie Sądu strona pozwana zasadnie podnosi, że treść spornych notatek prasowych, nie dotyczących w żadnym stopniu tej spółki, nie może naruszać jej dóbr osobistych.

Sąd podziela stanowisko strony pozwanej, że notatka z dnia 28 lutego 2012 roku dotyczy wyłącznie spółki (...). Wynika to jednoznacznie z treści tej notatki, która relacjonuje fakt udzielenia przez sąd zabezpieczenia roszczeń (...) kierowanych przez nią przeciwko spółce (...). Zdaniem Sądu także treść notatki (...) nie dotyczy spółki (...). Firma tej spółki pojawia się wprawdzie w treści notatki (jako podmiotu do którego spółka (...) wyprowadziła wskazaną w notatce sumę pieniędzy). Treść notatki – w ocenie Sądu – kładzie jednak nacisk na działania spółki (...) i działania tego podmiotu zostały w treści notatki ocenione jako podjęte z naruszeniem prawa.

W ocenie Sądu nie jest także zasadne stanowisko strony powodowej w myśl którego dobra osobiste spółki (...), jako spółki (...) zostały naruszone poprzez naruszenie dóbr osobistych spółki (...), jako jej spółki (...). Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z treścią art. 43 k.c., przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych jedynie odpowiednio stosujemy do osób prawnych. Oznacza to w ocenie Sądu, że – w kontekście niniejszej sprawy – nie można w sposób

automatyczny przekładać relacji rodzinnych (matka- córka) na relacje wynikające z powiązań osób prawnych. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że w pewnych okolicznościach faktycznych może dojść do naruszenia dobra osobistego osoby fizycznej w wyniku naruszenia dobra osobistego bliskiej jej osoby. Jednakże również w odniesieniu do osób fizycznych nie działa to automatycznie. Należy bowiem wskazać, jak to zostało podniesione w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 15 lutego 2013 roku (I ACa 839/12, LEX nr 1289380), że nie każdą więź rodzinną niejako automatycznie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi poczucie krzywdy.

W świetle powyższego należy podnieść także i tę okoliczność, że w odniesieniu do osób prawnych nie sposób w ogóle – zdaniem Sądu – wyobrazić sobie taką relację jak więzi rodzinne. Trudno bowiem w odniesieniu do osób prawnych w ogóle mówić o jakiegokolwiek więzi emocjonalnej. Pamiętać bowiem należy, że naruszenia dóbr osobistych osoby prawnej nie należy łączyć z uczuciami osób fizycznych wchodzących w skład organów osób prawnych.

Mając na uwadze powyższe, dzieląc stanowisko strony pozwanej o braku legitymacji czynnej spółki (...), Sąd oddalił powództwo tej spółki.

Okoliczności niniejszej sprawy nie pozwalają również na uwzględnienie powództwa spółki (...).

W ocenie Sądu, publikując sporne notatki pozwana nie naruszyła dóbr osobistych spółki (...). W wyroku z dnia 18 stycznia 2013 r. (I ACa 913/12) Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że zasadniczo za naruszenie dobrego imienia osoby prawnej uznać należy te wypowiedzi, które w sposób nieuzasadniony zarzucają jej niewłaściwe postępowanie w prowadzonej przez nią działalności, wskutek czego zostaje ona narażona na utratę zaufania potrzebnego do funkcjonowania zgodnie z zakresem jej zadań (v.: A. Kubiak-Cyrul, Dobra osobiste osób prawnych, Kraków 2005, s. 169). Sąd ten wskazał nadto, że naruszenie dobra osobistego musi podlegać ocenie według kryterium obiektywnego, tj. poprzez stosowną weryfikację subiektywnego odczucia osoby żądającej ochrony prawnej z obiektywną reakcją opinii publicznej, która jest wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo w danym miejscu i czasie (v.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 kwietnia 1999 r. IA Ca 64/99 LEX 535038). Nie jest więc miarodajna dla oceny, czy doszło do naruszenia dobrego imienia strony powodowej, jedynie jej opinia w tej kwestii – wskazał Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu powołanego wyroku. Musi to być kryterium zobiektywizowane (...).

Wbrew stanowisku strony powodowej, informacje zawarte w obu notatkach prasowych nie zawierały twierdzeń niezgodnych z rzeczywistością. W tych okolicznościach, wobec zrelacjonowania w notatkach faktów, na skutek ich publikacji nie doszło do naruszenia dóbr osobistych spółki (...).

Odnosząc się do notatki z dnia 28 lutego 2012 roku wskazać należy, że wprawdzie informuje ona o czynnościach egzekucyjnych, jednakże wskazuje, że zostały one podjęte w wykonaniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia. W żadnym wypadku – zdaniem Sądu – nie można podzielić stanowiska strony powodowej, że taka treść notatki wprowadza w błąd, że czynności egzekucyjne zostały podjęte na podstawie prawomocnego wyroku sądu. Dla oceny powyższego nie ma znaczenia argumentacja strony powodowej w myśl której przeciętny obywatel nie zna różnic pomiędzy postępowaniem egzekucyjnym i postępowaniem zabezpieczającym. W ocenie Sądu, nie ma podstaw żądania od pozwanej aby udzielała informacji które jednocześnie spełniałyby rolę edukującą społeczeństwo. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że informacje zawarte przez pozwaną dotarły raczej do takiej grupy społeczeństwa, która różnice obu postępowań zna albo co najmniej jest w stanie je ustalić. Świadczy o tym okoliczność, że informacje zawarte w spornych notatkach zostały powielone w wydawnictwach o charakterze ekonomicznym.

W dalszej części omawianej notatki z lutego 2012 roku, (w której jest mowa o kreowaniu wątpliwego dochodu i nieuprawdopodobnieniu roszczeń spółki (...)), została przytoczona argumentacja Sądu zawarta w uzasadnieniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia. Wynika to jednoznacznie z porównania treści notatki i treści uzasadnienia wspomnianego orzeczenia. Zauważyć przy tym należy, że w notatce zostało zaznaczone, że jest to stanowisko Sądu.

W ocenie Sądu także w odniesieniu do treści notatki z 29 marca 2012 roku nie można podzielić stanowiska strony powodowej o podaniu w tej notatce nieprawdziwych informacji, czy wprowadzającym w błąd charakterze udzielonych zawartych w notatce informacji.

Opisany w notatce stan majątkowy spółki (...) nie był kwestionowany przez stronę powodową, która zresztą w toku postępowania podnosiła, że w chwili obecnej działalność spółki (...) sprowadza się do prowadzenia sporów sądowych z pozwaną – na co pozwana zwróciła uwagę. Także informacja o obniżeniu kapitału zakładowego spółki (...) została potwierdzona w toku postępowania w niniejszej sprawie. Już przy pozwie zostały złożone dokumenty potwierdzające tę okoliczność. Zawartej w notatce (...) oceny sposobu przeprowadzenia obniżenia kapitału zakładowego spółki (...) nie można traktować jako informacji naruszającej dobra osobiste tej ostatniej. Podkreślić bowiem należy, że w treści omawianej notatki w sposób jednoznaczny zostało zaznaczone, że wskazana ocena stanowi opinię pozwanej spółki.

W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie można również podzielić stanowiska strony powodowej, że kontekst w jakim zamieszczono sporne notatki stanowi o naruszeniu dóbr osobistych spółki (...).

Przy ocenie zasadności powództwa spółki (...) należy przede wszystkim mieć na uwadze okoliczność, że pozwana i spółka (...) przez pewien okres współpracowały ze sobą w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. W takich relacjach nie jest sytuacją wyjątkową i odosobnioną odmienna ocena kontrahentów co do prawidłowości rozliczeń wzajemnych należności. Trudno także – wbrew stanowisku powodów – uznać, że konflikt z jednym z kontrahentów na tle prowadzonej z nim współpracy niejako automatycznie odbija się na relacjach z innymi aktualnymi bądź potencjalnymi klientami.

W ocenie Sądu – w świetle powyżej przedstawionych okoliczności – dokonując obiektywnej oceny faktu zamieszczenia spornych notatek i ich treści, nie sposób podzielić stanowiska o naruszeniu dóbr osobistych spółki (...).

W tym miejscu jedynie uzupełniająco należy wskazać, iż nawet gdyby uznać, że ujawnienie wskazanych informacji stanowiło w jakimś stopniu naruszenie dóbr osobistych spółki (...) (np. wizerunku rzetelnego kontrahenta), to pozwana za takie naruszenie nie ponosi odpowiedzialności z uwagi na brak bezprawności jej działania.

Oceniając działania pozwanej należy mieć na uwadze okoliczność, że jako spółka giełdowa, na mocy par. 5 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, obowiązana jest do udzielenia informacji o wszczęciu przed postępowania sądem. Nadto – w ocenie Sądu - nie można odmówić pozwanej prawa do informowania na temat jej aktualnej sytuacji, czy wygłaszania własnych poglądów.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd nie podziela stanowiska strony pozwanej, w myśl którego nie ponosi ona odpowiedzialności za ewentualne naruszenie dóbr osobistych z uwagi na to, że treść notatek prasowych została zredagowana i opublikowana przez osoby nie wchodzące w skład statutowych organów pozwanej. W ocenie Sądu – gdyby sporne notatki naruszały dobra osobiste któregokolwiek z powodów, pozwana ponosiłaby za to odpowiedzialność, jako pracodawca osób bezpośrednio odpowiedzialnych za zredagowanie i opublikowanie notatek. Ocena taka jest uzasadniona wobec obowiązującego z relacjach pracodawca – pracownik służbowego podlegania tego ostatniego i stosowania się przez niego do wydawanych przez pracodawcę poleceń. Stanowisko przeciwne prowadziło do nieuzasadnionego uprzywilejowania podmiotów dokonujących naruszenia dóbr osobistych.

Z uwagi na wskazane powyżej ustalenie o braku naruszenia dóbr osobistych, zbędnym jest odnoszenie się do pozostałych argumentów podnoszonych przez strony postępowania.

W związku z tą okolicznością, zbędne było również prowadzenie postępowania dowodowego mającego na celu ocenę zasadności wysokości kwot, których zasądzenia domagali się powodowie.

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych przepisów należało orzec jak w sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na mocy art.98 §1 k.pc.. Na kwotę zasądzoną od powodów na rzecz pozwanej z tego tytułu składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone w oparciu o § 11 ust. 1 pkt 2) oraz § 6 pkt 7) w zw. z § 11 ust. 2 obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (...).W ocenie Sądu charakter niniejszej sprawy nie uzasadniał zasądzenia wynagrodzenia pełnomocnika w stawce wyższej niż minimalna.

SSO Agnieszka Baran